

Kutoka kwa Abu Huraira, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, kutoka kwa Mtume, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, amesema:

1

“Mwenye kuswali swala ambayo hokusoma ndani yake Mama wa Qur’an, basi swala hiyo haijatimia, kayasema maneno haya mara tatu.

2

Akaambiwa Abu Hurayrah: Hakika sisi tunakuwa nyuma ya imamu? Akasema: Isomee moyoni mwako.

3

Nilimsikia Mtume wa Mwenyezi Mungu (Swalla Allaahu ‘alayhi wa aalihi wa sallam) akisema: “Amesema Mwenyezi Mungu: Nimeigawanya Swala baina yangu na mja Wangu vipande viwili, na mja wangu atapata alichoomba.

4

Iwapo mja atasema: “Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu wote” [Al-Fatihah: 2], basi Mwenyezi Mungu Mtukufu anasema: Mja wangu amenisifu, na ikiwa atasema: “Mwingi wa kurehemu, Mwenye kurehemu.” [Al-Fatihah: 3], Mwenyezi Mungu Mtukufu anasema: “Amenisifu.” Akisema mja wangu “Mmiliki wa Siku ya Kiyama} [Al-Fatihah: 4] Anasema Mwenyezi Mungu: Mja wangu amenitukuza.

5

Akisema: “Wewe tunakuabudu na Wewe tunakuomba msaada” [Al-Fatihah: 5], Anasema: Haya ni baina Yangu na mja Wangu, na mja Wangu atapata analoliomba.

6

Akisema: “Tuongoze kwenye njia iliyonyooka (6), njia ya wale uliowaneemesha, si ya wale ambao wameghadhibikiwa, wala waliopotea. Mwenyezi mungu husema: Hili ni la mja wangu na atapata mja wangu kile alichokiomba”⁽¹⁾

1 Imepokewa na Muslim (395).

Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu Mtukufu

﴿1. Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa viumbe vyote; 2 Mwingi wa Rehema Mwenye Kurehemu; 3. Mwenye kumiliki siku ya malipo. 4. Wewe tu tunakuabudu, na wewe tu tunakuomba msaada. 5. Tuongoe njia iliyonyooka. 6. Njia ya ulio waneemesha, siyo ya waliokasirikiwa, wala walio potea. 7.﴾ [Al-Fatihah: 2-7].

﴿Na tumekupa Aya saba zinazo somwa mara kwa mara, na Qur’ani Tukufu.﴾

Msimulizi

Jina lake ni: Abd Al-Rahman Ibn Sakhr, kutoka kabila la Daus (ambalo ni chimbuko la kabila la Azd lililoishi katika ya Mji wa Ma’rab ambao ni mojawapo ya miji inayopatikana kaskazini mwa Yemen na kisha kutawanyika), swahaba huyu aliingia katika uislamu mwaka wa 7 Hijiria, kisha akahamia katika mji wa Madina, ili kumfuata Mtume (rehme na Amani zimfikie). Alipenda sana kusoma na kujifunza dini yake kwa kuhifadhi hadith za Mtume (rehme na Amani zimfikie), na alikuwa ni swahaba wa kwanza aliyepokea hadithi nyingi sana. Alifariki katika mji wa Madina mwaka wa 58 hijiria.⁽¹⁾

Muhtasari

Abu Huraira, Mwenyezi Mungu amuwie radhi, anasimulia kuwa Mtume, swallallahu alayhi wa sallam, amesema kuwa mwenye kuswali swala ambayo hokusoma al-Fatiha, ina upungufu, upungufu unaoathiri usahihi wake. Akaulizwa Abu hurayra kuhusu kuisoma alfatiha nyuma ya imamu katika swala ya jamaa: akasema isomwe kwa utukufu wa hadithi ya Mtume kutoka kwa Mola wake kwamba ameigawa alfatiha baina yake na mja wake.

1 Rejea historia yake katika vitabu vifuatavyo: “Maarifaat al-Sahaba” na Abu Nu’aym (4/1846), “Alastieab Fi Maerifat Al’ashabi” na Ibn Abd al-Bar (4/1770), “Asad al-Ghaba” na Ibn al-Atheer (3/357), “Al-Isbah fi Tamazu al-Sahaba” cha Ibn Hajar al-Asqalani (4/267).

Ufahamu

1

Ametaja Mtume Rehema na Amani zimshukie kuwa mwenye kuswali Swalah ambayo ndani yake hakusoma Al-Fatiha, ni pungufu na haijakamilika.

Upungufu huu ni ukosefu wa afya unaoathiri kukubalika kwa kazi. Kwa sababu yeye, amani iwe juu yake, amesema: “Hapana sala kwa asiyesoma Fatiha ya Kitabu”⁽¹⁾

Al-Fatihah iliitwa mama wa Qur’ani kwa sababu ndio asili yake, na maana za surah zote za Qur’ani – kuanzia kumhimidi Mwenyezi Mungu, kujitolea kwake, kutia moyo, vitisho, na hadithi za waliotangulia. rejea, kama vile Makka ilivyo Ummul-Qura kwa sababu ndio asili yake ⁽²⁾

2

Abu Huraira, msimuliaji wa hadithi, aliulizwa kuhusu usomaji wake kwa mtu anayeswali katika jamaa, akamwambia kwamba aisome kwa siri. Na usemi huu, ijapokuwa ulisitishwa kwa Abu Hurairah, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, ni katika hukumu ya marfoo’; Kutoka kwa Ubada bin al-Samit, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, amesema: Tulikuwa nyuma ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (Swalla Allaahu ‘alayhi wa aalihi wa sallam) katika Swala ya Alfajiri, basi Mtume wa Mwenyezi Mungu. Rehema na amani zimwendee, alisoma akakwama, kisha akatuuliza: Huenda mnasoma nyuma yangu? Tukasema: Ndio, ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu. Akasema: “Msifanye hivyo ila ufunguzi wa kitabu Kitabu (yaani alhamdu); kwani Hakuna sala kwa asiyeisoma” ⁽³⁾

3

Kisha Abu Huraira, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, akatoa sababu ya kusema hivyo. Na ni kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu alisema katika Hadithi Qudus kwamba aligawanya usomaji baina yake na mja wake katika nusu mbili.

Na mgawanyiko huu ni mgawanyiko wa maana, ambayo ni kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu, amesema; Ikiwa mja atasema: “Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu wote” [Al-Fatihah: 2], Mwenyezi Mungu Mtukufu anasema: Mja wangu amenisifu.

Kinachomaanishwa na uainishaji huo inaweza kuwa nusu ya surah ni ibada, sifa na utukufu wa Mwenyezi Mungu, na nusu nyingine ni ombi na dua, na Mwenyezi Mungu Mtukufu ameahidi majibu yake, na mada ya uainishaji ni kauli yake.: Sentensi ya kwanza pamoja na yaliyotangulia ni sifa, sifa, utukufu na kujitolea kwa Mwenyezi Mungu, na sentensi nyingine na inayofuata ni kutafuta msaada wa Mwenyezi Mungu na kutafuta mwongozo kutoka Kwake ⁽⁴⁾

1 Imepokewa na Al-Bukhari (756) na Muslim (394).

2 Tazama: “Iikmal Almuealim Bifawayid Muslimin” cha Qadi lyadh (2/272), “Al-Mufhim Limaa ‘Ashakala Min Talkhis Kitab Muslimin” cha al-Qurtubi (2/25), “Tuhfat al-Abrar Sharh Misbah al-Sunnah” cha al-Baydawi (1/286).

3 Imepokewa na Abu Daawuud (823) na Al-Tirmidhiy (311).

4 Tazama: “Ma’alim al-Sunan” cha al-Khattabi (1/204), “Al-Masalik fi Sharh Muwatta Malik” cha Ibn al-Arabi (2/375).

Na kuita swala kuwa ni kusoma Al-Fatihah hii kitaalamu ni kutaja sehemu muhimu zaidi katika kitu chenye sehemu nyingi, kama vile kauli ya Mwenyezi Mungu alivyosema: Wala usitangaze Swala yako kwa sauti kubwa, wala usiifiche kwa sauti ndogo, bali shika njia ya kati na kati ya hizo. [Al-Isra: 110] na Maana ya swala hapa ni kisomo yaani “Usisome kwa sauti kubwa” ⁽¹⁾

Kisha akamjulisha Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa aalihi wa sallam) kwamba ikiwa mja atasema: “Sifa zote njema ni za Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu wote” [Al-Fatiha: 2], Mwenyezi Mungu Mtukufu anasema: “Mja wangu amenisifu.” Na ikiwa mja atasema: “Mwingi wa rehema, Mwenye kurehemu.” [Al-Fatihah: 3] Ali ni mja wangu.” Na iwapo atasema: “Mwenye kumiliki Siku ya Kiyama” [Al-Fatihah: 4], Yeye, Ametakasika, anasema: Mja wangu amenitukua.

Sifa na utukufu ni maneno yanayohusiana, ambayo yote yanakubali kwamba ni ya sifa na kutaja sifa. Walakini, sifa sio maalum kwa kitendo. Ndio maana akasema: {Sifa zote njema ni za Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu wote} [Al-Fatihah: 2]; Tunamhimidi kwa sababu Yeye ni Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu wote. Ama sifa ni kutaja sifa za mwenye kusifiwa zinazostahiki kusifiwa. Kwa ajili hiyo Mwenyezi Mungu Mtukufu akazitaja pale mja aliposema: {Mwingi wa rehema!. Kama vile alipotaja sifa ya rehema alikutana nayo kwa sifa, na alipozungumzia Siku ya Mwisho na kwamba yeye ndiye mmiliki na mtawala wake, aliifaa hiyo habari ya utukufu ambayo ndani yake kuna kauli ya tukufu na ukuu. ⁽²⁾

Iwapo mja atasema: “Wewe tunakuabudu na Wewe tunakuomba msaada” [Al-Fatihah: 5], Mola Mtukufu amesema: “Haya ni baina Yangu na mja Wangu, na mja Wangu atapata alichokiomba”.; Ambapo aya hiyo ilijumuisha unyonge kwa Mwenyezi Mungu na ukosefu wake, ibada ya kuMuabudu Yeye peke yake, na kutafuta msaada Wake, na ibada ni jina la kina kwa kila anachokipenda Mwenyezi Mungu na anachoridhika nacho kwa maneno na vitendo, vya nje na vya ndani, na ni pamoja na kumtukua Mungu Mwenyezi na kuonyesha uwezo wake wa kutimiza swala lake.⁽³⁾

Wale ambao wameanguka katika wao: Mayahudi; Mwenyezi Mungu Mtukufu aliwakasirikia walipojua haki na wakaiendea na kuipotea, na wapotovu: Wakristo; Ambapo walikwepa ujinga na uzushi katika Dini bila ya Elimu⁽⁴⁾.

1 Tazama: “Maalim Al-Sunan” cha Al-Khattabi (1/203), “Al-Maysir fi Sharh Misbah Al-Sunnah” cha Al-Torbashti (1/239).
2 Tazama: “Al-Masalik fi Sharh Muwatta Malik” cha Ibn al-Arabi (2/376), “Sharh al-Nawawi alaa Muslim” (4/104).
3 Tazama: “Al-Mufhim Limaa ‘Ashakala Min Talkhis Kitab Muslimin” cha Al-Qurtubi (2/27), “Majmuu’ Al-Fatwa” cha Ibn Taymiyyah (10/149).
4 Tazama: “Tafsir Ibn Kathir” (1/140).

Mafunzo

1

Al-Fatihah ni mama wa Qur'an, na ndio asili yake, na maana zote za surah zinarejea humo. Mwenye hekima ni yule anayejua maana zao, anabainisha hukumu zao, na kubainisha siri za upendeleo wao na utaalumu wao.

2

Inawezekana kutoa katika surah hii Elimu zote za dunia na akhera; Na hiyo ni kwa sababu imesemwa: katika surah hii ni elimu ya sifa, elimu ya uungu, elimu ya uchamungu, elimu ya walimwengu, elimu ya rehema, elimu ya ufalme, elimu ya dini, elimu ya ibada, elimu ya kutafuta msaada, elimu ya uongofu, njia ya haki, elimu ya neema, na ujuzi wa hasira, na kujua nini cha kuepuka na upotofu⁽¹⁾.

3

Hadith inaashiria kuwa ni wajibu kusoma Al-Fatiha katika kila rakaa ya swala; Haijuzu kwa Muislamu kuswali na kitu kingine chochote.

4

Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) alirudia kauli yake: "swala hiyo ni batili", mara tatu ili aeleweke na kukariri, na kumthibitishia msikilizaji hukumu juu ya hilo. Kurudia ni njia ya kinabii zaidi kuliko aliyoitumia Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam), na mlinganiaji, na mwalimu anapaswa kuizingatia na kuitumia mara kwa mara.

5

Watu walimuuliza Abu Huraira, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, kuhusu hukumu ya kusoma Al-Fatiha kwa anayeswali nyuma yake. Inaweza kuwa na kanuni yake tofauti, na ndio maana Abu Hurayrah, Allah amuwiye radhi, hakuwanyima swali lao; Muislamu hatakiwi kuona haya kuuliza juu ya asiyoyajua, na faqih na mlinganiaji hatakiwi kuchoshwa na maswali ya muulizaji, hata kama yanarudiwa au kudokezwa katika maneno yake.

6

Mwenyezi Mungu Aliita Al-Fatihah kuwa ni sala kwa sababu ndiyo sehemu muhimu zaidi yake; Muislamu hatakiwi kuipuuza sehemu hiyo muhimu zaidi, ili aisome kwa pupa bila kutafakari na kutafakari.

7

Unaposoma Surat Al-Fatihah katika swala, tafakari mazungumzo na mazungumzo baina ya mwanadamu na Mola wake Mtukufu; Ni wajibu juu yetu kwamba nyoyo zetu ziwe katika hali ya maombi. Ili tupate kusamehewa makosa yetu, na tupate kufaidika nayo; Kwa sababu manufaa yanayotokana na swala ni juu ya Swala ya unyenyekevu na ukamilifu ⁽²⁾

8

Mwenyezi Mungu Mtukufu hujisifu juu ya waja wake waumini na hufurahi juu yao; Na wakisema: {Sifa zote njema ni za Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu wote}, Ametakasika! Anasema: Mja wangu amenisifu, akijifakhirisha kwa furaha, kwani ni kitendo gani kikubwa na chenye matumaini ya manufaa na malipo kuliko kitendo Mungu Mwenyezi afurahi.

1 "Al'iifsah Ean Maeani al-Swahiyy na Ibn Hubayrah (8/157).

2 "Sharh Riyadh as-Salihin" cha Ibn Uthaymiyn (1/355).

9

Inafaa kwa Muislamu kutafakari juu ya kauli yake Mtukufu: {Wewe tunakuabudu na Wewe tunakuomba msaada}. Imesemwa: Inakusanya siri ya vitabu vyote vilivyoteremshwa kutoka mbinguni. Kwa sababu watu waliumbwa ili kuMuabudu Mungu Mwenyezi. Kama alivyosema Mola Mtukufu: {Nami sikuwaumba majini na watu ila waniabudu mimi} [Al-Dharyat: 56]. Kwa hiyo, neno hili lilikuwa kati ya Mungu na mtumishi wake; Kwa sababu ibada ni haki ya Mwenyezi Mungu juu ya mja wake, na nusura kutoka kwa Mwenyezi Mungu ni fadhila kutoka kwa Mwenyezi Mungu juu ya mja wake ⁽¹⁾.

10

Mwenyezi Mungu Mtukufu amewaamrisha waja wake wamuombe awaongoze kwenye njia iliyonyooka wanayoifuata Mitume, wakweli na mashahidi, na mwenye kushikamana na njia hii atapata furaha katika dunia hii. na yajayo, na njia yake itanyooka Siku ya Kiyama, na mwenye kujiepusha nayo basi amemkasirikia, na yule anayeijua njia ya uwongofu na haifuata kama Mayahudi, au aliyepotea. njia ya uwongofu; Kama Wakristo na kama washirikina⁽²⁾.

11

Mwenyezi Mungu Mtukufu amewausia waja wake kumuomba uongofu wa njia iliyonyooka, na kuwaepusha na njia ya Mayahudi na Wakristo, na hili linahitaji tujiepushe na kuwafuata na kuwaiga. kuwapinga kwa kadiri tuwezavyo kwa njia.

12

Iwapo msomaji atahitimisha katika swala kisomo cha Al-Fatihah, basi Mwenyezi Mungu Mtukufu anajibu dua yake na kusema: “Hii ni kwa ajili ya mja wangu, mja wangu aliyoyaomba.” Wakati huo, Malaika wanaamini. katika Swalah ya waja, hivyo imefaradhiwa kwa waja kuafikiana nao katika kusalimiana nao; Bima ni ile inayojibiwa kwayo dua⁽³⁾.

Amesema mshairi:

Unaswali swala isiyo na moyo ambayo kwayo = mtu anastahiki kupata adhabu.

Ole wako! Wamjua unayemsemesha katika hali ya kupuuzwa? = Na mbele ya nani unainama bila ya unyenyekevu

Unamsemesha wewe tu tunakuabudu hali ya kuelekea = kwa mwengine pasina dharura yoyote.

Na lau angelikujibu unayemsemesha bila kukutizama = basi ungelipasuka kwa hasira na chuki.

1 Fath al-Bari cha Ibn Rajab (7/102, 103).

2 Fath al-Bari cha Ibn Rajab (7/102, 103).

3 Fath al-Bari cha Ibn Rajab (7/102, 103).

